

Free West Papua Campaign Poland przed Ośrodkiem Informacji ONZ w Warszawie

23 sierpnia 2017

W przededniu dostarczenia [Globalnej Petycji dla Papui Zachodniej](#) na ręce Sekretarza Generalnego ONZ, Antonio Guterresa w ramach akcji #BackTheSwim a także tuż przed 55. rocznicą podpisania Porozumienia w Nowym Jorku (15 sierpień 1962 roku) członkowie polskiego oddziału Free West Papua Campaign Poland pojawili się przed siedzibą Ośrodka Informacji ONZ w Warszawie (UNIC Warsaw), aby wręczyć list intencyjny, w którym poinformowali o przebiegu i założeniach Globalnej Petycji dla Papui Zachodniej, która 29 sierpnia 2017 roku zostanie przekazana na ręce Sekretarza Generalnego ONZ, Antonio Guterresa.

W treści listu intencyjnego wręzonego tego dnia na ręce Marioli Ratschki, pełniącej funkcję Specjalisty ds. Informacji Publicznej w UNIC Warsaw czytamy: „W związku z Globalną Petycją dla Papui Zachodniej, która zostanie dostarczona do siedziby ONZ w Genewie na przełomie lipca i sierpnia 2017 roku polska grupa Free West Papua Campaign Poland, afiliowana przy Free West Papua Campaign, organizatora petycji, wzięła udział w szeregu działań – również informacyjnych – wspierających tę misję. Jako przedstawiciele Free West Papua Campaign Poland złożyliśmy w tym okresie wizytę w biurze Ośrodka Informacji Organizacji Narodów Zjednoczonych w Warszawie (UNIC Warsaw) starając się udzielić Państwu bezpośrednich informacji na temat treści petycji, a także zaprezentować szerszą perspektywę problemu, która skłoniła Zachodnich Papuasów do poszukiwania interwencji Organizacji Narodów Zjednoczonych”.

Podczas krótkiego spotkania przed siedzibą UNIC Warsaw przy

ul. Pięknej w Warszawie, członkowie Free West Papua Campaign Poland, Rafał Szyborski i Damian Żuchowski, w krótkich oświadczeniach wygłoszonych w językach bahasa indonesia i polskim zwrócili uwagę na bezpośredni związek Organizacji Narodów Zjednoczonych z dwoma aktami prawnymi – Porozumieniem z Nowego Jorku i Aktem Wolnego Wyboru (PEPERA) – które przesądziły o obecnym statusie Papui Zachodniej.

Podobnie jak niepodległa od 1975 roku Papua Nowa Gwinea (wschodnia część Nowej Gwinei), Papua Zachodnia (jej zachodnia część) zgodnie z zamierzeniem zarządzającej tym terytorium administracji holenderskiej i złożonej z rodzimych przedstawicieli regionu, Rady Nowej Gwinei, miała stać się niepodległym krajem po 1961 roku; z dużą dozą przewidywalności około 1970 roku. Jednakże w rezultacie Porozumienia z Nowego Jorku (1962) z którego Zachodni Papuaszi zostali wyłączeni kontrola nad Papuą Zachodnią została przekazana Indonezji. Porozumienie z Nowego Jorku było prawnym rezultatem nacisków wywartych przez rząd Indonezji i wspierającą go administrację Stanów Zjednoczonych, na stronę holenderską, która ustąpiła ze swoich dekolonizacyjnych prerogatyw, wobec imperialnych żądań Dżakarty i geopolitycznych wizji administracji Johna Kennedy'ego. Kontrolę nad Papuą Zachodnią, wbrew zdaniu rdzennych mieszkańców Nowej Gwinei, przekazano Indonezji.

O odbyło się to za pośrednictwem Tymczasowej Władzy Wykonawczej ONZ (UNTEA), która przez kilka miesięcy, do 1 maja 1963 roku sprawowała administrację nad Papuą Zachodnią – było to po raz pierwszy w historii gdy misji ONZ nadano władzę wykonawczą nad jakimś terytorium. Szef UNTEA, Djalal Abdoh i towarzyszący mu oddział 1500 pakistańskich żołnierzy pod flagą ONZ, nie pełnił funkcji rozjemczej, po prostu przygotowywał Zachodnich Papuasów do tymczasowego scedowania ich terytorium na rzecz strony indonezyjskiej. Co znamienne, już podczas tego kilkumiesięcznego okresu przejściowego UNTEA, współuczestniczyła w prawnym ograniczaniu praw Zachodnich Papuasów do wolnego demonstrowania swoich poglądów i

przekonań.

Organizacja Narodów Zjednoczonych była również zaangażowana w zorganizowany sześć lat później w Papui Zachodniej, Akt Wolnego Wyboru (PEPERA). PEPERA to zawarte w treści Porozumienia z Nowego Jorku zobowiązanie nałożone na stronę indonezyjską, zmuszające ją po okresie kontrolnym nad Zachodnią Nową Gwineą, do przeprowadzenia plebiscytu, w którym Zachodni Papuasami sami mieli zdecydować, czy pragną utworzenia niepodległego państwa zachodniopapuaskiego, czy wolą zostać trwale włączeni w skład państwa indonezyjskiego. Akt ten odbył się przy złamaniu międzynarodowych standardów w tym zakresie. Indonezyjski rząd generała Suharto odrzucił zasadę „jeden człowiek – jeden głos” pozbawiając blisko milion Zachodnich Papuasów prawa głosu, w zamian wybierając 1025 elektorów, którzy wcześniej zastraszeni lub odpowiednio poinstruowani zagłosowali zgodnie z imperialnym dogmatem nacjonalistów indonezyjskich – czyli za aneksją Papui Zachodniej. Przebieg tego procesu obserwował Ortiz Sanz, specjalny wysłannik ONZ do Papui Zachodniej, który stanął na czele sformowanego specjalnie na tę okazję, oenzetowskiego personelu złożonego z zaledwie 25 osób. Choć podobnie, tak jak inni zagraniczni dyplomaci, przyznawał on, że zdecydowana większość Zachodnich Papuasów chciała niezależności, oficjalnie nie zgłosił poważniejszych zastrzeżeń, co do przebiegu PEPERA, otwierając drogę do przypieczętowania tej procedury przez Zgromadzenie Ogólne ONZ. Ortiz Sanz postąpił tak, chociaż był świadomy, że w okresie poprzedzającym Akt Wolnego Wyboru indonezyjskie wojsko prowadziło ciężką kampanię militarną i policyjną wobec zachodniopapuaskich niepodległościowców i zwolenników wolności słowa.

Tak więc ostatecznie w wyniku międzynarodowych nacisków, wojskowej inwazji Indonezji i usankcjonowanego później przez ONZ, a sfingowanego przez rząd Indonezji, Aktu Wolnego Wyboru (1969), Papua Zachodnia została pozbawiona prawa do samostanowienia. Przez kolejne dziesięciolecia z rąk

indonezyjskich sił bezpieczeństwa zginęło co najmniej 120 tysięcy rdzennych mieszkańców Papui Zachodniej. Administracja indonezyjska do czasów nam współczesnych, także wbrew swym zobowiązaniom międzynarodowym (Międzynarodowy Pakiet Praw Prawnych i Obywatelskich), represjonuje członków zachodniopapuaskiego ruchu niepodległościowego: łamanie praw człowieka, masowe zatrzymania i tortury są procederem trwającym do dziś i powtarzalnym.

Globalna Petycja dla Papui Zachodniej, która 29 sierpnia 2017 roku zostanie przekazana na ręce Sekretarza Generalnego ONZ jest więc swoistym zaproszeniem do przeglądu statusu Papui Zachodniej w programie ONZ ds. dekolonizacji, a także okazją do zmazania historycznych win, zaniechań i nadużyć przez samą Organizację Narodów Zjednoczonych.

Opracowanie: Damian Żuchowski

Źródła: WolneMedia.net i Free West Papua Campaign Poland